

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет у справах ветеранів та осіб з інвалідністю

РІШЕННЯ

від 15 травня 2019 року

Про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність (реєстр. № 9347 від 28.11.2018)

Про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність, та сімей з дітьми (реєстр. № 9347-1 від 28.11.2018)

Розглянувши проекти законів України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність» (реєстр. № 9347 від 28.11.2018), поданий Кабінетом Міністрів України, та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність, та сімей з дітьми» (реєстр. № 9347-1 від 28.11.2018), поданий народними депутатами України Королевською Н.Ю. та іншими, Комітет зазначає наступне.

Кабінет Міністрів України розробив законопроект за реєстр. № 9347 на

виконання Указу Президента України від 12.01.2018 № 5 «Про першочергові заходи щодо захисту прав дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа».

Законопроектом за реєстр. № 9347 вносяться зміни до Сімейного кодексу України та Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», якими пропонується:

а) уточнити заклади освіти, навчання в яких надає право прийомним дітям та вихованцям дитячого будинку сімейного типу проживати і виховуватись у прийомній сім'ї та дитячому будинку сімейного типу після досягнення 18 років;

б) надати дітям-сиротам і дітям, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність, можливість проживати та виховуватись у прийомних сім'ях, дитячих будинках сімейного типу до досягнення ними 23-річного віку незалежно від навчання у закладі загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти.

На сьогодні прийомні діти і вихованці дитячого будинку сімейного типу, у тому числі з інвалідністю, проживають і виховуються у прийомній сім'ї, дитячому будинку сімейного типу до досягнення 18-річного віку, а в разі навчання у професійно-технічних, вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації - до його закінчення.

При цьому, пропонувані зміни звужують права прийомних дітей і вихованців, які мають інвалідність, в разі їх навчання у закладі загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти на проживання і виховання у прийомній сім'ї, дитячому будинку сімейного типу до досягнення ними 23-річного віку, а не до закінчення відповідного закладу освіти.

Відповідно до Пояснювальної записки станом на 01.05.2018 у прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу виховувалися 36 осіб з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність, віком від 18 до 23 років.

Законопроектом за реєстр. № 9347-1, додатково до положень законопроекту реєстр. № 9347, пропонується внести зміни до Закону України «Про охорону дитинства» та надати багатодітним сім'ям і дитячим будинкам сімейного типу право на пільги не залежно від сукупного доходу сім'ї. Йдеться про такі пільги:

1) 50-відсоткову знижку плати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр загальної площі житла на кожного члена сім'ї, який постійно проживає в жилу приміщенні (будинку), та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю);

2) 50-відсоткову знижку плати за користування комунальними послугами (газопостачання, електропостачання та інші послуги) та вартості скрапленого балонного газу для побутових потреб у межах норм, визначених законодавством;

3) 50-відсоткову знижку вартості палива, у тому числі рідкого, в межах

норм, визначених законодавством, у разі якщо відповідні будинки не мають центрального опалення;

4) позачергове встановлення квартирних телефонів. Абонентна плата за користування квартирним телефоном встановлюється у розмірі 50 відсотків від затверджених тарифів;

5) безоплатне одержання ліків за рецептами лікарів.

Міністерством соціальної політики України та Міністерством фінансів України законопроект за реєстр. № 9347-1 не підтримується.

Комітет Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції надає висновок, що у проектах актів не виявлено корупціогенних факторів – проекти актів відповідають вимогам антикорупційного законодавства.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України не заперечує проти прийняття законопроекту за реєстр. № 9347, а законопроект за реєстр. № 9347-1 пропонує відхилити.

Комітет підтримує законодавчу ініціативу обох законопроектів, спрямовану на посилення соціального захисту дітей-сиріт з інвалідністю та дітей з інвалідністю, позбавлених батьківського піклування, шляхом надання їм права проживати та виховуватись у прийомних сім'ях, дитячих будинках сімейного типу до досягнення ними 23-річного віку незалежно від навчання у закладі загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти.

Водночас, на думку Комітету, потребують доопрацювання такі питання:

1) необхідно чітко передбачити, що діти-сироти з інвалідністю та діти з інвалідністю, позбавлені батьківського піклування, **мають право проживати та виховуватись** у прийомних сім'ях і дитячих будинках сімейного типу до **закінчення навчання** у відповідному закладі освіти, **у тому числі після досягнення ними 23-річного віку** (на сьогодні таке право є);

2) законопроектом передбачено, що «особи з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність, **можуть проживати та виховуватися** у прийомній сім'ї та у дитячому будинку сімейного типу до досягнення ними 23-річного віку незалежно від того, чи навчаються вони у закладі загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти».

За такої норми незрозуміло, хто буде приймати рішення про проживання та виховання у прийомних сім'ях і дитячих будинках сімейного типу з 18 до 23 років: особа з інвалідністю чи батьки-вихователі? На думку Комітету, прерогатива у прийнятті такого рішення має бути у осіб з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність.

З урахуванням проведеного обговорення, Комітет **вирішив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про

внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність» (реєстр. № 9347 від 28.11.2018), поданий Кабінетом Міністрів України, прийняти за основу, а проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність, та сімей з дітьми» (реєстр. № 9347-1 від 10.12.2018), поданий народними депутатами України Королевською Н.Ю. та іншими, відхилити.

2. Рішення Комітету направити до Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму, який визначено головним з його опрацювання.

Голова Комітету

О. ТРЕТЬЯКОВ